

EVKAF

İyilik ve Kùltür Gazetesi

"Hoş gör ki, hoş görülesin."

Nisan 2025 - Sayı: 137

454

Asırlardır süregelen vakıf kùltürüyle, iyiliği yaşıatıyor;
geçmişin mirasını geleceğe umutla taşıyoruz.

Sayfa 2

Kıbrıs Vakıflar İdaresi
454 Yaşında

Sayfa 3

Kıbrıs Türk Halkının
Evkaf Mücadelesi

Sayfa 4

Tarihin Tanıkları:
Salih Coşar

EVKAF

454 Yaşında

Kıbrıs Vakıflar İdaresi'nin kuruluşunun 454'üncü ve İngiliz Sömürge İdaresi'nden Kıbrıs Türk halkına devrinin 69'uncu yılı, düzenlenen törenle kutlandı.

Saygı duruşu ve İstiklal Marşı'nın okunmasıyla başlayan tören, Atatürk büstüne çelenk konulmasıyla devam etti. Daha sonra konuşmalara geçildi.

Konuşmaların ardından Kıbrıs Vakıflar İdaresi ve Milli Eğitim Bakanlığı iş birliğinde, Kuzey Kıbrıs Turckcell ana sponsorluğundaki "Vakıfların Topluma Katkıları" konulu ilkokullar arası resim yarışması ödül töreni gerçekleştirildi.

Tatar: "Kıbrıs Vakıflar İdaresi, bir dürüstlük abidesidir, burada her kuruşun bir değeri vardır."

Kıbrıs Vakıflar İdaresi'nin bugünlere gelmesinde emeğe geçenleri minnet ve saygıyla andığını ifade eden Cumhurbaşkanı Ersin Tatar, Vakıflar İdaresi yönetiminden çok önemli değerlerin geçtiğini kaydetti.

Kıbrıs Vakıflar İdaresi'nin önemine değinen Tatar, "Vakıflar İdaresi'nin KKTC'nin bu noktaya gelmesinde büyük hizmetleri var. Halkın bir bütün

olarak, maneviyatı ve değerleriyle Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne yürünen yolda, buradaki milli değerlerimizin ve varlığımızın sürdürülmesine büyük katkı yapmıştır. Bu da bizim değerimizdir. Milli, manevi ve bir bakıma özgürlüğümüzün bir ifadesidir." diye konuştu.

Tümer: "Vakıf; geçmişin emaneti, geleceğin teminatıdır."

Kıbrıs Vakıflar İdaresi Genel Müdürü Mustafa Tümer de, "Bu yıl, asırlardır Kıbrıs halkına hizmet eden ve toplumun sosyal, kültürel ve ekonomik dokusunda derin izler bırakan Kıbrıs Vakıflar İdaresi'nin 454. kuruluş yıl dönümünü kutlamanın gururunu yaşıyoruz." dedi.

"Vakıf; medeniyeti, dayanışmanın, paylaşmanın ve toplumsal sorumluluğun en güzel örneklerinden biridir. Kıbrıs'ta Osmanlı döneminden itibaren kurulan vakıflar, yüzyıllar boyunca eğitimden sağlığa, yoksulun korunmasından dini yapıların idamesine kadar çok geniş bir yelpazede hizmet vermiştir." ifadelerine yer veren Tümer, 1878'de İngiliz Sömürge Yönetimi'nin adayı yönetmeye

başlamasıyla birlikte, Kıbrıs'taki vakıf mallarının da uzun yıllar süren ihmal ve kötü yönetimle karşı karşıya kaldığını kaydetti.

Tümer, 1956 yılında yapılan mücadeleler sonucunda Vakıf İdaresi'nin İngiliz yönetiminden alınarak Kıbrıs Türk toplumunun kontrolüne verildiğini ve asli misyonuna yeniden kavuştuğunu dile getirdi.

Tümer, "Bugün Kıbrıs Vakıflar İdaresi, köklerinden aldığı güçle çağın gerekliliklerine uygun bir anlayışla çalışmalarını sürdürmekte, tarihî mirasını korurken aynı zamanda geleceğe ışık tutmaktadır." diyerek, eğitim, sosyal yardım, kültür-sanat ve restorasyon projeleriyle vakıf anlayışını modern bir vizyonla birleştiren kurumun, geçmiş ile gelecek arasında köprü kurmaya devam ettiğini belirtti.

Kıbrıs Vakıflar İdaresi'nin kurucularını, emek veren yöneticilerini ve vakıf ruhunu yaşatan tüm hayırseverleri saygı ve minnetle anan Tümer, "Toplumumuza hizmet yolunda kararlılıkla ilerlemeye devam edeceğimizi bir kez daha ifade ediyoruz. Vakıf; geçmişin emaneti, geleceğin teminatıdır." şeklinde konuştu.

23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'nda Çocukların Yüzleri Güldürüldü

23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı, çeşitli etkinliklerle neşeye kutlandı. Evkaf İyilik Gönüllüleri, Akçay Çocuk ve Bahar Şenliği ile Maraş Vayselliler'deki çocuk şenliğine katılarak, miniklerin yüzlerini güldürdü. Yüz boyama, zeka oyunları, müzik ve dans gösterileri ile dolu olan etkinlikte, çocuklar hem eğlenceli vakit geçirdi hem de bayram coşkusunu doyayaşı yaşadı.

Colin Stewart'tan Kıbrıs Vakıflar İdaresi'ne Ziyaret

Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri'nin Kıbrıs Özel Temsilcisi ve UNFICYP Misyon Şefi Colin Stewart, Kıbrıs Vakıflar İdaresi'ne ziyarette bulundu.

Bu önemli ziyarette, Kıbrıs'ın çok kültürlü ve çok inançlı yapısının korunması, dini yapıların karşılıklı anlayışla yaşatılması ve iki halk arasında güvenin inşası konuları ele alındı. Colin Stewart, Kıbrıs Vakıflar İdaresi'nin yürüttüğü faaliyetlerin sadece fiziksel yapıların onarımıyla sınırlı olmadığını, aynı zamanda halklar arasında diyalogu, karşılıklı saygıyı

ve hoşgörüyü inşa ettiğini belirtti.

Vakıflar İdaresi Genel Müdürü Prof. Dr. Mustafa Tümer, ziyaretten duyduğu memnuniyeti dile getirerek, vakıf kültürünün sadece Müslüman topluma değil, tüm insanlığa ait ortak bir değer olduğunu belirtti. Tümer, "Bu miras, sadece geçmişin bir yansıması değil; aynı zamanda barış, dayanışma ve insanlık için geleceğe taşınması gereken bir sorumluluktur." dedi.

Güney Kıbrıs'tan Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne her yıl 100'ün üzerinde farklı kiliseye toplu ziyaretler düzenlendiğine dikkat çeken Tümer, bu uygulamanın karşılıklı anlayış ve eşitlik ilkesi çerçevesinde Kıbrıslı Türkler için de benzer şekilde genişletilmesi gerektiğini ifade etti.

Tümer, Güney Kıbrıs'ta yaşayan Müslüman nüfusun giderek arttığına da dikkat çekerek, bu doğrultuda başka camilerin de ibadete açılması gerektiğini vurguladı.

yönetimi kademeli olarak Türk Cemaat Meclisi'ne devredilmeye başlanmıştır.

Resmi Devir ve Sonrası

Vakıfların idaresi resmi olarak 1958 yılında Türk Cemaat Meclisi'ne devredilmiştir. Bu devrin ardından, Vakıflar İdaresi, Kıbrıs Türk toplumunun temsilcileri tarafından yönetilmeye başlamış ve İngiliz yönetimi döneminde uğradığı zararların telafisi için çalışmalar başlatılmıştır. Bu çalışmalar arasında vakıf kayıtlarının yeniden düzenlenmesi, kayıp mülklerin tespiti ve vakıf hukukunun yeniden yapılandırılması yer almıştır.

Kıbrıs Vakıflarının İngiliz idaresinden Türk Cemaat Meclisi'ne devri, yalnızca bir mülkiyet ve yönetim değişikliği değil, aynı zamanda Kıbrıs Türk halkının kültürel ve dini mirasına yeniden sahip çıkma sürecidir. Bu devir, vakıfların asli amacına uygun olarak hizmet etmesinin önünü açmış ve Kıbrıs Türk toplumunun kolektif kimliğinin korunmasında önemli bir kilometre taşı olmuştur.

Hukuki Mücadele Süreci

Kıbrıs Türk toplumunun vakıf mallarının korunması ve geri kazanımı için verdiği mücadele, yalnızca siyasi değil aynı zamanda hukuki bir direniş olarak da şekillenmiştir.

I. İngiliz Dönemi Hukuki İtirazlar:

- Vakıf mallarının usulsüz kullanımı nedeniyle İngiliz makamlarına şikayetler yapıldı. Ancak sömürge yönetimi bu şikayetleri genellikle görmezden geldi.

II. Türk Cemaat Meclisi'nin Hukuki Girişimleri (1950'ler):

- KKTC'de Vakıflar İdaresi, Osmanlı belgelerine dayanarak malların iadesi için hukuki girişimlerde bulundu.
- İngilizlerle ve daha sonra Kıbrıs Cumhuriyeti yetkilileriyle iade görüşmeleri yürütüldü.
- Vakıf hukukunun yeniden tanınması için dosyalar hazırlandı.

III. 1974 Sonrası ve KKTC Hukuku:

- Kayıp vakıf mallarının listesi çıkarıldı.
- Bazı taşınmazların iadesi veya tazminat talepleri gündeme geldi.
- KKTC Anayasası ile vakıf mallarının "toplum malı" statüsü güvence altına alındı.

IV. Uluslararası Hukukta Tartışmalar:

- Kıbrıs Rum yönetimi ile Vakıflar İdaresi arasında mülkiyet konusunda bazı ihtilaflar yaşandı.
- Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne (AİHM) yansıyan vakalar da bulunmaktadır.

Kıbrıs Türk Halkının Evkaf Mücadelesi

Kıbrıs adası, 1571 yılında Osmanlı Devleti'nin fethiyle birlikte İslam hukukuna dayalı bir vakıf sistemi ile tanışmıştır. Bu sistem, dini, sosyal ve ekonomik alanlarda toplumsal dayanışmayı teşvik eden bir yapı olarak adanın İslamlaşmasında ve Türk toplumunun sosyal organizasyonunda önemli bir rol oynamıştır. Osmanlı döneminde tesis edilen vakıflar, camilerden medreselere, çeşmelerden hanlara kadar geniş bir yelpazede hizmet sunmuş ve toplumsal refahın temel unsurlarından biri olmuştur.

İngiliz İdaresi Dönemi

1878 yılında Kıbrıs'ın fiilen İngiltere'ye bırakılmasıyla birlikte vakıfların yönetimi de İngiliz sömürge idaresinin kontrolüne geçmiştir. Bu dönemde, Kıbrıs Türk toplumuna ait vakıf mülkleri, çeşitli idari sorunlar ve bilinçli ihmaller nedeniyle ciddi zararlar görmüştür. İngiliz yönetimi altında vakıf gelirleri amaç dışı kullanılmış, birçok mülk kaybedilmiş veya düşük bedellerle uzun süreli kiraya verilmiştir. Bu durum, Kıbrıs Türk halkı arasında büyük bir rahatsızlık yaratmış ve vakıfların yeniden Türk toplumunun idaresine geçmesi yönündeki taleplerin artmasına neden olmuştur.

Türk Cemaat Meclisi'nin Mücadelesi

1940'lı ve 1950'li yıllarda bu talepler daha sistematik bir biçimde dile getirilmeye başlanmış, özellikle 1956 yılında kurulan Türk Cemaat Meclisi, vakıfların asli sahiplerine iadesi için yoğun bir mücadele başlatmıştır. Türk Cemaat Meclisi, Kıbrıs Türk toplumunun sosyal, kültürel ve dini kimliğini koruma misyonu kapsamında vakıfların yönetiminin cemaatin kendi temsilcilerine devredilmesini savunmuştur. Bu süreçte Ankara'nın desteğiyle yürütülen diplomatik temalar ve toplumsal baskılar neticesinde, 1950'li yılların sonlarına doğru vakıfların

Kıbrıs Türk Mücadelesinin Tanığı: **Salih Coşar**

15 Nisan 1956 tarihi, Kıbrıs Türk halkı için unutulmaz bir dönüm noktasıydı. O gün, Lefkoşa'nın kalbinde, şimdilerde Kıbrıs Vakıflar İdaresi'nin bulunduğu Evkaf binasının önünde müthiş bir kalabalık oluşmuştu. Bayraklar gökyüzünde dalgalanırken, halkın coşkusu her geçen dakika daha da olarak tarihe kazındı.

Bu kalabalığın oluşmasında, Lefkoşa Türk Lisesi öğretmeni Aydın Sami Bey'in büyük bir rolü vardı. Öğrencilerini Evkaf binasının önünde toplamak için harekete geçmişti. O zamanlar lise son sınıf öğrencisi olan Salih Coşar, öğretmenin talimatıyla tüm arkadaşlarını tören alanına yönlendirdi. Öğrenci temsilcisi olarak, kalabalığı organize etmek onun üzerine düşen bir görevi.

O gün, tüm lise talebeleri, Vakıfların Kıbrıs Türk halkına devredildiği bu anlamlı günde Evkaf binasının önünde toplandı. Kalabalığı gören halk, gruplar halinde Sarayönü'ne doğru yol almaya başladı. Herkesin yüzünde bir sevinç, bir gurur vardı; çünkü bu, yıllardır beklenen bir özgürlük müjdesiydi.

Salih Coşar, o anı asla unutamayacaktı. Öğretmenin talimatıyla hemen bir sandalye çekti ve kalabalığın önünde, coşkuyu artırmak adına şiir okumaya başladı. Şiirinin her dizesi, dinleyicilerin yüreklerinde yankı buluyor, onları daha da coşturuyordu. Bayrakların rüzgârda dalgalanması, kalabalığın coşkusu artırıyor, herkesin sesi bir bütün olarak yükseliyordu. O anın görseli, Salih Coşar'ın sahnede şiir okurken ki heyecanını ve kalabalığın coşkusuyla ölümsüzleştiriyordu.

2025 yılı itibarıyla, bu tarihi olayın üzerinden tam 69 yıl geçti. Kıbrıs Vakıflar İdaresi'nin İngiliz idaresinden devralınışının yıl dönümünde, o günün anıları hâlâ tazeliğini koruyor. Salih Coşar'ın okuduğu şiir, o kalabalığın coşkusu ve özgürlük arzusunu simgeliyor. O gün, sadece bir yönetim değişikliği değil, aynı zamanda Kıbrıs Türk halkının kültürel ve dini mirasına yeniden sahip çıkma sürecinin başlangıcıydı.

Bu anlamlı günde, geçmişe dönüp baktığımızda, o kalabalığın coşkusu ve umut dolu gözleri, Kıbrıs Türk toplumunun direnişinin ve azminin sembolü olarak hafızalarımızda yer alıyor. 15 Nisan 1956, Kıbrıs Türk halkının bağımsızlık yolunda attığı önemli adımlardan biri olarak tarihe kazındı.

Kıbrıs Vakıflar İdaresi Genel Müdürlüğü

11-13 Gime Caddesi, PK118, Lefkoşa - KKTC

tel: 0392 22 83 134

tel: 0392 44 40 494

e-posta: evkaf@evkaf.net

Sosyal Medya Hesaplarımız

www.evkaf.org

Facebook: @evkaf

Instagram: @evkafofficial

Twitter: @evkafofficial

